

Parlamentul
Republicii Moldova

NC nr. 119

25 septembrie 2020

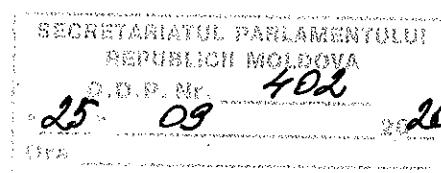
Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

**Biroul permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri.

- Anexă:** 1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă la proiectul de lege.

Nicolae CIUBUC
Deputat în Parlament

Lege
pentru modificarea Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități
necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.68 -76/147) se modifică după cum urmează:

- 1) la articolul 2. Noțiuni principale, se completează, în ordine alfabetică, cu următoarea noțiune:
„voucher – formular cu regim special, ce confirmă dreptul beneficiarului de lucrări necalificate de a procura forță de muncă necalificată și efectuarea plății pentru numărul de zile notificate în el.”
 - a) la articolul 4
 - b) alin.(6), cuvintele „90 de zile” se substituie cu cuvintele „120 de zile”.
 - c) se completează cu alin.(8) cu următorul conținut „(8) cu condiția că munca prestată de zilier nu depășește numărul maxim de zile prevăzute la alin.(6), zilierul care se află la evidența beneficiarilor de ajutor de șomaj nu va exclus din lista beneficiarilor de ajutor de șomaj”
- 2) după articolul 4, se completează cu:
„**Articolul 4¹.** Muncă bazată pe voucher
 - (1) Munca bazată pe voucher este o formă de angajare în care un beneficiarul de lucrări procură un voucher de la Inspectoratul de Stat al Muncii pentru a fi utilizat ca temei pentru achiziționarea de forță de muncă necalificată.
 - (2) Beneficiarul de lucrări, poate opta pentru procurarea unui număr de voucher-uri, egale cu numărul de forță de muncă necesară executării muncilor necalificate, calculate după principiul om/zile pentru un sezon agricol.
 - (3) Dreptul de a opta pentru procurarea voucher-ului survine doar în cazul în care numărul de zilieri necesari pentru executarea lucrărilor necalificate depășește 50 de oameni pe parcursul perioadei, descrise la art.4, alin.(6).

Articolul 4². Forma și prețul voucher-ului

- (1) Voucher-ul poartă forma unei broșuri de voucher-uri și poate fi procurat de la Inspectoratul de Stat al Muncii. O broșură conține 100 de voucher-uri marcate cu numere unice și instrucțiuni detaliate de utilizare. Un voucher constă din două părți identice: unul pentru beneficiar și altul pentru lucrătorul zilier.
- (2) Prețul voucher-ului este stabilit în funcție de specificul domeniului agricol în care sunt necesare antrenarea forței de muncă necalificate cu caracter ocazional:
 - a) agricultura ecologică și turism rural – 6 lei/voucher;

- b) agricultura de valoare înaltă – 8 lei/voucher;
 - c) agricultura convențională – 10 lei/voucher.
- (3) Beneficiarul de lucrări, care procură voucher-ul până la data de 31 ianuarie a anului în curs, beneficiază de o reducere de 10 % din prețul acestuia. Beneficiarul de lucrări care va utiliza voucher-ul pentru munca prestată de persoane cu dizabilități, beneficiază de o reducere de 25% din prețul voucher-ului indiferent de data procurării.
- (4) Voucher-ul conține următoarea informație minimă:
- a) seria, numărul, data emiterii și emitentul;
 - b) denumirea beneficiarului de lucrări, cu codul unic de înregistrare și adresa;
 - c) numărul de zile/luni pentru care este valabil;
 - d) domeniul pentru care a fost solicitat;
 - e) quantumul remunerației;
 - f) data plății;
 - g) spații pentru introducerea datelor de identificare ale lucrătorului zilier;
 - h) spații pentru marcarea zilelor de muncă prestate;
- (5) Formularul tip va fi elaborat și aprobat de Inspectoratul de Stat a Muncii.

„Articolul 4². Utilizarea voucher-ului

- (1) La angajarea zilierului, beneficiarul îi va înmîna partea din voucher, destinată zilierului, care se desprinde de cotor, completată conform cerințelor de completare.
 - (2) La începutul și sfîrșitul zilei de muncă, beneficiarul va marca și semna corepsunzător spațiile respective din voucher, ce vor servi drept dovadă că zilierul a prestat munca în ziua respectivă.
 - (3) Plata pentru munca prestată pe bază de voucher poate fi efectuată fie la sfîrșitul săptămîinii de lucru, fie la sfîrșitul perioadei pentru care munca zilierului a fost prestată. Solicitarea de plată se face prin remiterea voucherului de către zilier beneficiarului. În schimbul remiterii voucher ului, beneficiarul va plăti zilierului remunerația indicată în voucher.”
- 3) la art.5:
- a) denumirea articolului se completează cu „... sau a voucherului”.
 - b) alin.1, se completează cu încă o frază cu următorul conținut: „Ținerea Registrului de evidență nu este obligatorie pentru beneficiarul care a procurat vouchere.”
 - c) se completează cu alin.(2¹) cu următorul conținut: „La epuizarea fiecărei broșuri de voucher-uri, dar nu mai târziu de sfîrșitul lucrărilor sezoniere pentru care voucher-ul a fost procurat, beneficiarul va prezenta inspecției teritoriale de muncă în a cărei rază de competență este amplasat, cotorul voucher-ului în vederea raportării, respectiv, ținerea evidenței forței de muncă ziliere angajate și a plăților efectuate.”
- 4) la art.6 se adaugă un alineat nou: „(2) plata impozitului pe venit, din activitatea necalificată cu caracter ocazional, prestată pe baza voucher-ului se efectuează din contul plăților încasate din vânzarea de vouchere.”

- 5) la art.7, după cuvintele „exercitată de zilier” se adaugă „ , inclusiv pe bază de vouchere” și mai departe după text.
- 6) la art.8, după cuvintele „exercitată de zilier” se adaugă „ , inclusiv pe bază de vouchere” și mai departe după text.
- 7) art.9 se completează cu alin.(4) cu următorul conținut: „(4) Cuantumul remunerării pentru munca exercitată pe bază de voucher se efectuează conform prevederilor art. 4².”
- 8) la art.12, alin.(2):
 - a) lit.b) se completează la sfârșit cu cuvintele „ , precum și gestionarea voucher-ului, specificată la art. 4² și art.5 alin.(2¹).”
 - b) lit.c) se completează la sfârșit cu cuvintele „ , precum și remunerarea zilierului, specificată la art. 4² alin.(3).”

Art. V. – (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării;

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va asigura elaborarea și emiterea formularelor tip de vouchere.

Președintele Parlamentului

Nota informativă
la proiectul legii privind completarea Legii nr.22/2018 privind
exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de
zilieri

1.Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect este elaborat și înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Nicolae Ciubuc, deputat în Parlamentul RM.

2.Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Necesitatea elaborării și promovării proiectului de act normativ a fost identificată în procesul de implementare a Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri. Problema forței de muncă zilieră în agricultură tinde spre acutizare, în pofida faptului că Guvernul încearcă să o soluționeze și, în acest sens, a propus, iar Parlamentul a adoptat Legea nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri. Dificultățile țin atât de lipsa brațelor de muncă, cât și de calitatea forței de muncă, în special dacă luăm în calcul necesitățile specifice ale sectorului agriculturii de performanță. În cea mai mare parte aceste probleme sunt rezultatul exodului masiv de forță de muncă, care s-a realizat cu precădere din zonele rurale ale Republicii Moldova. E foarte probabil că acest exod nu ar fi fost atât de pronunțat, dacă ocuparea forței de muncă în agricultură ar fi avut un caracter constant, iar nivelul de venituri (salarizare) în agricultură ar fi permis un nivel de trai decent pentru cei care o practică.

O altă problemă, în special legată de munca sezonieră, este fluctuația cadrelor de la an la an. Astfel, chiar dacă pe parcursul unui sezon lucrătorii au fost instruiți referitor la anumite operațiuni manuale, nu este neapărat că aceiași lucrători vor fi disponibili și în anii următori. Impactul negativ se simte asupra calității, dar și productivității muncii.

O problemă generată de virusul Covid-19 este revenirea unui număr mare de muncitori necalificați în țară. S-ar părea că această împrejurare, ar soluționa problema lipsei brațelor de muncă, însă nu este așa. Persoanele care au revenit în țară nu sunt atrași de condițiile de salarizare și preferă să se înregistreze în calitate de șomeri, beneficiind astfel de ajutoare de șomaj.

Astfel, a devenit necesară îmbunătățirea și ajustarea politicilor în domeniul reglementării muncii prestate de zilieri în agricultură.

În acest sens, se impune o serie de completări și ajustări, care vin să optimizeze și să eficientizeze politica statului în domeniul forței de muncă zilieră în agricultură.

La etapa actuală se propune completarea Legii nr.22/2018 cu prevederi, ce permit introducerea așa-zisului **voucher**. Voucher-ul pentru zilieri are drept scop crearea cadrului legal simplificat în domeniul agriculturii și reprezintă o modalitate simplificată, în raport cu opțiunea actuală, de salarizare și evidență a muncitorilor necalificați – zilieri.

Un studiu al Proiectului pentru Agricultură Competitivă, implementat cu suportul USAID, a relevat că angajatorii în agricultură nu sunt tentați să aplice Legea 22/2018 pentru mai multe motive, printre care: numărul mic de zile, pentru care pot angaja un zilier, birocrăția impusă de regulile de ținere a evidenței zilierilor și timpul mare pe care îl pierde pentru a completa Registrul de evidență a zilierilor. Pe de altă parte, nici potențialii zilieri nu sunt motivați să presteze munca în temeiul Legii 22/2018 deoarece, angajându-se, pierd dreptul de ajutor de șomaj și sociale, li se reține din salarii impozitul pe venit, sunt obligați să-și procure polița de asigurare obligatorie de asistență medicală și are obligația să se încadreze în sistemul public de asigurări sociale obligatorii pe bază de contract individual.

Proiectul este însoțit de Analiza Impactului de Reglementare.

3.Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

4.Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect propune operarea unor completări la Legea nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, principalele prevederi și elemente noi integrate în proiect fiind următoarele:

Aspectul important al completărilor ține de introducerea unui așa-zis voucher. Prin acest voucher, beneficiarul de de lucrări necalificate procură forță de muncă necalificată a zilierului și efectuează plata pentru numărul de zile notificate în el.

Voucher-ul pentru muncile prestate în agricultură (și nu doar) este pe larg utilizat în astfel de țări cu angajări masive de zilieri, cum ar fi: Polonia, Italia, Belgia, Țările de Jos, Ungaria, Lituania. Aceste țări au început să experimenteze cu munca bazată pe vouchere încă din 2010 și, pe parcurs, au atins rezultate impresionante.

Voucher-ul reprezintă formular cu regim special și se vinde de Inspectoratul de Stat al Muncii sub formă de chitanțier/fișier de vouchere.

Dreptul unui angajator de a utiliza munca bazată pe vouchere apare dacă numărul de zilieri necesari pentru executarea lucrărilor necalificate depășește 50 de oameni pe parcursul perioadei de angajare.

Prețul unui voucher se propune a fi determinat în funcție de domeniul agricol:

- a) agricultura ecologică și turism rural – 6 lei/voucher;

- b) agricultura de valoare înaltă – 8 lei/voucher;
- c) agricultura convențională – 10 lei/voucher.

În plus, pentru a motiva angajatorul să procure mai multe vouchere, se propune să se utilizeze o reducere de 10% acordată celor ce vor procura vouchere pînă la data de 31 ianuarie a anului în curs. Astfel, se va asigura un venit considerabil la bugetul statului. De asemenea, pentru angajatorii să angajeze persoane cu dizabilități, se propune să li se acorde o reducere de 25% din prețul voucher-ului.

Un alt aspect, abordat prin proiectul de lege este majorarea numărului limită de zile pentru care poate fi angajat un zilier de la 90 la 120 zile. Solicitarea pentru această majorare vine din partea sectorului și se justifică prin aceea că, din punct de vedere economic, 90 zile nu este atractiv nici pentru angajator, nici pentru zilier.

De asemenea, pentru a face mai atractivă munca bazată pe vouchere și a motiva angajatorii să angajeze zilieri masiv, iar pe zilieri – să se angajeze, se propune scutirea acestora de impozitul pe venit. Calculele arată că, oricum, la nivelul de salarizare în agricultură, pentru numărul de zile angajați, ținând cont de scutirile de care beneficiază un zilier și membrii familiei pe care îi are la întreținere, nu se justifică reținerile impozitelor pe venit.

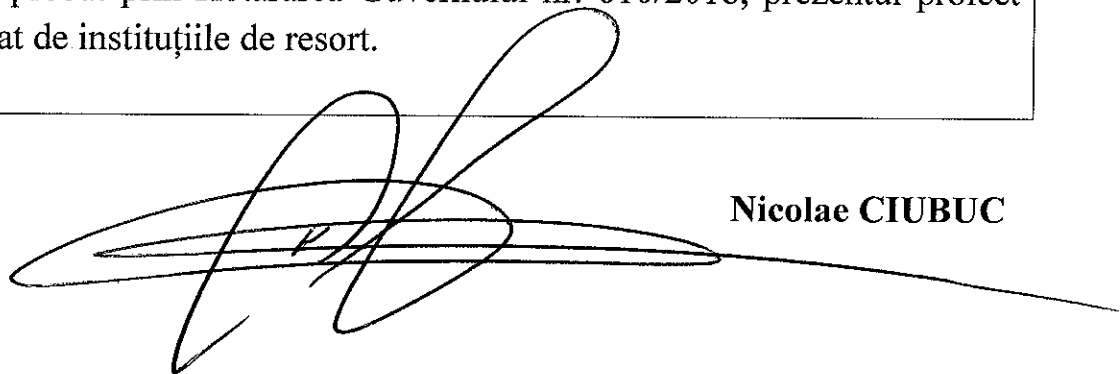
5.Fundamentarea economico-financiară

Implementarea acestui proiect nu necesită alocarea resurselor financiare din buget.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, prezentul proiect urmează a fi avizat de instituțiile de resort.

Deputat

Nicolae CIUBUC

**Analiza Impactului de Reglementare
a proiectului legii privind completarea Legii nr.22/2018 privind
exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate
de zilieri**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ)	Proiectul legii privind completarea Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri
Autoritatea administrației publice (autor):	Deputat în Parlamentul RM
Persoana responsabilă și informația de contact:	Nicolae CIUBUC, Deputat Tel. 069260601, e-mail nicolae.ciubuc@parlament.md
Componentele analizei impactului de reglementare	
1. Definirea problemei	
<p><i>a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate.</i> Imperfecțiunea legal, privind angajarea de muncitori necalificați pentru muncile agricole.</p> <p><i>b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate.</i></p> <p>Agricultura Republicii Moldova este ramura cu cele mai multe domenii conexe acesteia, care cuprind domeniul economic, relațiile sociale și culturale, ce conduc la definirea modului de viață în mediul rural și nivelul de trai al populației. Numărul mare al populației din spațiul rural, raportat la capacitatea și oportunitatea de a-și asigura venituri decente, a generat un nivel foarte mare de migrație, în special peste hotarele țării. Amploarea acestui fenomen este atât de variată, încât a devenit cea mai importantă problemă a țării, care se răsfrânge asupra tuturor indicatorilor economici și sociali. Din aceste considerente susținerea sectorului agricol și a domeniilor conexe ale acestuia este o necesitate stringentă. În acest sens, statul trebuie să identifice și să promoveze mecanisme diverse, prin intermediul cărora să poate promova politicile sale în acest sector și susține populația din mediul rural. Moldova este o țară profund dependentă de agricultură și dezvoltarea rurală și în ultimii 5 ani contribuția agriculturii la formarea Produsului Intern Brut (în continuare - PIB) variază între 11 – 12 %. Produsele agricole și agroalimentare asigură în mediu 45 % din exportul produselor autohtone. Din diagrama expusă mai jos (figura 1) se observă că în perioada anilor 2015-2018 sectorul agrar își menține poziția în dezvoltarea sa, fiind în ușoară creștere numărul populației active implicată în agricultură, și anume de la 381,9 mii persoane în anul 2015 la 452,0 mii persoane în anul 2018. De asemenea, menționăm că în spațiul rural locuiește peste jumătate din populația țării, iar în agricultură în 2018 a fost antrenată peste 36 % din populația ocupată în câmpul muncii, ceea ce constituie 452 mii persoane (în 2017, respectiv, 390,5 mii persoane și 32,3%). Din rândul acestora 49% sau 17,9% din total ocupate constituie persoanele implicate în producerea produselor agricole în exclusivitate pentru consumul propriu.</p>	

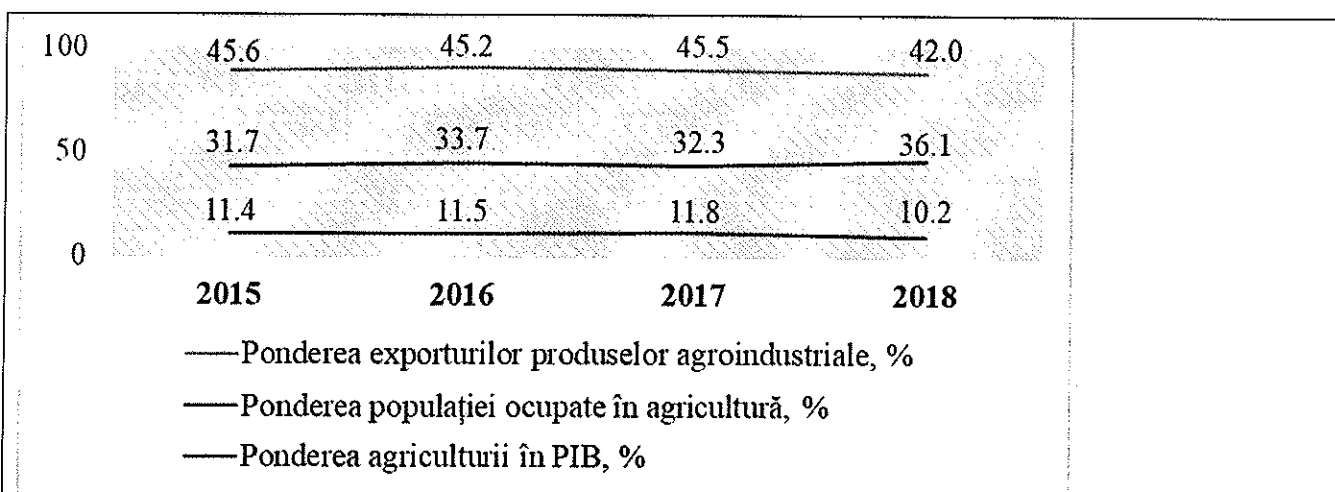

Figura. 1 Pondere sectorului agrar în economia națională, %

Analizând sectorul agrar prin prisma volumului producției obținute, în anul 2018 se atestă o creștere sporită a ponderii producției vegetale în total ce a constituit 74% (în anul 2015 – 68%), iar ponderea producției animaliere i-a revenit doar 26% (în anul 2015 – 32%).

Acest lucru ne demonstrează faptul că producătorii agricoli sunt orientați spre extinderea afacerilor în creșterea culturilor agricole, deoarece au fost identificate mai multe oportunități de a exporta produse vegetale atât pe piața Uniunii Europene, cât și pe cea a țărilor din CSI, au posibilitate de a procesa producția, prin prisma dezvoltării infrastructurii postrecoltare și procesare a produselor vegetale.

Această realitate ne duce, evident, la concluzia că producătorii agricoli necesită un număr din ce în ce mai mare de forță de muncă necalificată.

Problema forței de muncă zilieră în agricultură tinde spre acutizare, în pofida faptului că Guvernul încearcă să o soluționeze și, în acest sens, a propus, iar Parlamentul a adoptat Legea nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri. Dificultățile țin atât de lipsa brațelor de muncă, cât și de calitatea forței de muncă, în special dacă luăm în calcul necesitățile specifice ale sectorului agriculturii de performanță. În cea mai mare parte aceste probleme sunt rezultatul exodului masiv de forță de muncă, care s-a realizat cu precădere din zonele rurale ale Republicii Moldova. E foarte probabil că acest exod nu ar fi fost atât de pronunțat, dacă ocuparea forței de muncă în agricultură ar fi avut un caracter constant, iar nivelul de venituri (salarizare) în agricultură ar fi permis un nivel de trai decent pentru cei care o practică.

O altă problemă, în special legată de munca sezonieră, este fluctuația cadrelor de la an la an. Astfel, chiar dacă pe parcursul unui sezon lucrătorii au fost instruiți referitor la anumite operațiuni manuale, nu este neapărat că aceiași lucrători vor fi disponibili și în anii următori. Impactul negativ se simte asupra calității, dar și productivității muncii.

O problemă generată de virusul Covid-19 este revenirea unui număr mare de muncitori necalificați în țară. S-ar părea că această împrejurare este de natură a soluționa problema lipsei brațelor de muncă însă nu este așa. Persoanele care au revenit în țară nu sunt atrași de condițiile de salarizare și preferă să se înregistreze în calitate de șomeri, beneficiind astfel de ajutoare de șomaj.

Astfel, a devenit necesară îmbunătățirea și ajustarea politicilor în domeniul reglementării muncii prestate de zilieri în agricultură.

Necesitatea elaborării și promovării proiectului de act normativ a fost identificată în procesul de implementare a Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional

desfășurate de zilieri. Ținând cont de evoluția în sector pe parcursul ultimilor 2 ani de implementare a legii, prin proiectul nominalizat se urmărește soluționarea următoarelor probleme:

- facilitarea accesului producătorilor agricoli la forța de muncă zilieră;
- accesul zilierilor la munca necalificată;
- se creează un cadru fiscal clar, și simplu de pus în practică
- zilierii dobândesc beneficii sociale: pensie, asigurări de sănătate.
- se lărgeste baza de colectare a contribuțiilor și impozitelor.

c) Expuneți clar cauzele care au condus la apariția problemei.

În condițiile lipsei unui număr insuficient de forță de muncă necalificată, salarii mici în agricultură, corelată cu obligația complexă de gestionare a Registrului de evidență a zilierilor, indiferent de numărul acestora, atât angajatorii nu sunt motivați să angajeze „la alb” zilierii, cât și zilierii nu sunt motivați să se angajeze, deoarece pierd ajutoarele de șomaj și sociale.

Problemele menționate de angajatori se referă, în special, la dificultățile de ținere a Registrului de evidență a zilierilor, indiferent de numărul de zilieri pe care îl angajează. De asemenea, obligația de reținere la sursa de plată și transferul la bugetul de stat a impozitelor pe venitul zilierilor, ceea ce implică necesitatea angajării personalului contabil suplimentar și cheltuieli suplimentare. Și aceasta în contextul în care veniturile zilierilor nu sunt în măsură să depășească sumele cu care ei membrii familiilor lor aflate la întreținere sunt scutiți.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție.

De la intrarea în vigoare a Legii nr.22/2018 nu s-au realizat progrese care să demonstreze că legea în cauză a soluționat problema muncii zilierilor, iar fără o intervenție în direcția elaborării și aprobării completărilor propuse problema se va acutiza.

În rezultatul efectuării unei analize a rezultatelor interviurilor și deplasărilor în teritoriu, se atestă o nemulțumire accentuată a producătorilor agricoli și insistența acestora de a angaja zilieri „la negru” și angajarea forței de muncă străine, deoarece este mai ieftină.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului.

Actualmente, raporturile de muncă ale zilierilor se reglementează, direct și indirect de următoarele acte legislative și normative:

- Legea nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri;
- Codul Muncii al Republicii Moldova;
- Codul Fiscal al Republicii Moldova
- Legea nr.105/2018 privind promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șoma;
- Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale;
- Legea nr.1585/1998 privind asigurarea obligatorie de asistență medicală;
- Legea 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova;
- Legea securității și sănătății muncii nr.186 din 10.07.2008;
- H.G.1276/2018 cu privire la aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.409/2014 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020;

Proiectul crează oportunitate pentru zilieri de a obține venituri suplimentare și a-și întreține familiile, dându-le o motivație să nu plece la muncă peste hotare.

2. Stabilirea obiectivelor

Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Prezentul proiect implică următoarele obiective:

- reglementarea muncii bazate pe voucher;
- sector agroindustrial competitiv prin suportul acordat concomitent zilierilor și angajatorilor

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunile propuse sunt următoarele:

Opțiunea I - "a nu face nimic";

Situația "a nu face nimic" este descrisă la compartimentul "Definirea problemei".

Opțiunea II - aprobarea proiectului de lege

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Prezentul proiect propune operarea unor completări la Legea nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, principalele prevederi și elemente noi integrate în proiect fiind următoarele:

Aspectul important al completărilor ține de introducerea unui așa-zis voucher. Prin acest voucher, beneficiarul de de lucrări necalificate procură forță de muncă necalificată a zilierului și efectuează plata pentru numărul de zile notificate în el.

Voucher-ul pentru muncile prestate în agricultură (și nu doar) este pe larg utilizat în astfel de țări cu angajări masive de zilieri, cum ar fi: Polonia, Italia, Belgia, Țările de Jos, Ungaria, Lituania. Aceste țări au început să experimenteze cu munca bazată pe vouchere încă din 2010 și, pe parcurs, au atins rezultate impresionante.

Voucher-ul reprezintă formular cu regim special și se vinde de Inspectoratul de Stat al Muncii sub formă de chitanțier/fișier de vouchere.

Dreptul unui angajator de a utiliza munca bazată pe vouchere apare dacă numărul de zilieri necesari pentru executarea lucrărilor necalificate depășește 50 de oameni pe parcursul perioadei de angajare.

Prețul unui voucher se propune a fi determinat în funcție de domeniul agricol:

- a) agricultura ecologică și turism rural – 6 lei/voucher;
- b) agricultura de valoare înaltă – 8 lei/voucher;
- c) agricultura convențională – 10 lei/voucher.

În plus, pentru a motiva angajatorul să procure mai multe vouchere, se propune să se utilizeze o reducere de 10% acordată celor ce vor procura vouchere până la data de 31 ianuarie a anului în curs. Astfel, se va asigura un venit considerabil la bugetul statului. De asemenea, pentru angajatorii să angajeze persoane cu dizabilități, se propune să li se acorde o reducere de 25% din prețul voucher-ului. Un alt aspect, abordat prin proiectul de lege este majorarea numărului limită de zile pentru care poate fi angajat un zilier de la 90 la 120 zile. Solicitarea pentru această majorare vine din partea sectorului și se justifică prin aceea că, din punct de vedere economic, 90 zile nu este atractiv nici pentru angajator, nici pentru zilier.

De asemenea, pentru a face mai atractivă munca bazată pe vouchere și a motiva angajatorii să angajeze zilieri masiv, iar pe zilieri – să se angajeze, se propune scutirea acestora de impozitul pe venit. Calculele arată că, oricum, la nivelul de salarizare în agricultură, pentru numărul de zile angajați, ținând cont de scutirile de care beneficiază un zilier și membrii familiei pe care îi are la întreținere, nu se justifică reținerile impozitelor pe venit.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Opțiunea I - A nu face nimic;

Costuri:

Luând în considerație faptul că potențiala forță de muncă nu este motivată să se angajeze, statul suportă cheltuieli pentru plățile efectuate cu titlu de ajutoare sociale și de șomaj, fără ca acestea să dea rezultatul scontat, iar titularii ajutoarelor și membrii familiei lor nu sunt în stare să depășească starea de sărăcie în care se află.

În situația actuală, calculele arată:

1. fondul anual de salarizare a lucrătorilor zilieri se estimează la 2,076,911 mii lei
2. plăți pentru achitarea asigurărilor sociale obligatorii 8.68 mii lei
3. achitarea impozitului pe venit pentru persoanele fizice (zilieri) suma de 249.23 mii lei

Beneficii:

Beneficii în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Efecte negative:

1. Existența unor cerințe excesive în Legea nr.22/2018 ce țin de evidența zilierilor, care generează cheltuieli suplimentare pentru angajatori;
2. Implementarea defectuoasă a prevederilor existente privind
3. Neatractivitatea politicii de reglementare actuală a muncii zilierilor;
4. Tendințe de creștere a numărului de angajați „la negru”.

Riscuri:

- Creșterea numărului populației emigrante, îndeosebi printre tineri.
- Invadarea pieței de muncă locale de forță de muncă ieftină provenită din Tadjikistan etc..

Impactul:

- Cadrul normativ național neconform;
- Dezvoltarea lentă a sectorului agricol;
- Menținerea și chiar creșterea nivelului sărăciei;
- Lipsa locurilor de muncă în mediul rural.

Opțiunea II - Aprobarea proiectului de lege**Posibile avantaje:**

- facilitarea accesului producătorilor agricoli la forța de muncă ziliară;
- accesul zilierilor la munca necalificată;
- se creează un cadru fiscal clar, și simplu de pus în practică
- zilierii dobândesc beneficii sociale: pensie, asigurări de sănătate.
- se lărgesc baza de colectare a contribuțiilor și impozitelor.

Costuri:

Pentru elaborarea și implementarea actului normativ propus, statul nu va suporta costuri suplimentare.

Beneficii:

- impulsivarea și motivarea de a trece la munca în alb;
- Creșterea numărului de angajați în mediul rural prin demotivarea de a pleca la muncă peste hotare;
- Stoparea migrației de la sat la oraș și peste hotarele țării.
- Fondul anual de salarizare a lucrătorilor zilieri se estimează la 2,076,911 mii lei
- Achitarea taxei pentru voucher în sumă de 63,933 mii lei

Riscuri:

Nu s-au identificat riscuri în vederea aprobării proiectului de hotărâre.

Costuri de conformare: Nu s-au identificat costuri suplimentare de conformare pentru mediul de afaceri.

Impactul:

Aprobarea propunerilor va conduce la majorarea defalcărilor la bugetul de stat și îmbunătățirea condițiilor de muncă și trai a populației din mediul rural

Concluzie

Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Prezentul proiect de act normativ va asigura durabilitatea politicii de angajare a muncitorilor necalificați în agricultură, atractivitatea sectorului agricol și creșterea competitivității sectorului, majorarea numărului locurilor de muncă în localitățile rurale.

5.Implementarea și monitorizarea

Implementarea proiectului de hotărâre a Guvernului propus va fi asigurată de Inspectoratul de Stat al Muncii, care va monitoriza angajatorii de muncă bazată pe vouchere, cu ulterioara prezentare către organul central de specialitate a rapoartelor corespunzătoare.

6.Consultarea

Procesul de consultare urmează a fi realizat:

Ulterior Analiza Impactului de Reglementare însoțită de proiectul de hotărâre propriu-zis urmează a fi avizat de către autoritățile și instituțiile interesate, conform listei stipulate în Cererea privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului respectiv, care urmează a fi anunțat în cadrul ședinței secretarilor de stat.

Analiza impactului economic ale salarizării forței de muncă ziliere și plăților achitate în bugetul statului pentru trei variante implementare

Variante		Specificare	Necesar de forță de muncă pe lunile anului												
			Total	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie
RM		Zile bune de lucru în mediu pe lună, zile	172	5	12	20	15	15	18	22	22	18	12	8	5
		Total - operații manuale, om-zile	7,991,655	0	579,335	651,197	529,405	159,193	1,976,113	932,732	1,035,582	1,693,051	424,140	10,907	0
		Necesarul de personal - total, pers	456,764	0	48,278	32,560	35,294	10,613	109,784	42,397	47,072	94,058	35,345	1,363	0
		Total - salarizarea zilierilor, mii lei	2,076,911	0	226,429	244,394	132,351	35,558	501,367	225,780	238,973	375,110	94,222	2,727	0
Legea zilieri		Argumentarea economică legii zilierilor, mii lei	257,908	0	28,089	29,946	16,553	4,469	62,250	27,899	29,571	46,800	11,978	353	0
		Total - impozit pe venit persoane fizice, mii lei	249,229	0	27,171	29,327	15,882	4,267	60,164	27,094	28,677	45,013	11,307	327	0
		Total - asigurări sociale obligatorii, mii lei	8,679	0	917	619	671	202	2,086	806	894	1,787	672	26	0
Patenta		Argumentarea economică - patentă, mii lei	36,084	0	3,814	2,572	2,788	838	8,673	3,349	3,719	7,431	2,792	108	0
		Total - taxa pe patentă (60 lei), mii lei	27,406	0	2,897	1,954	2,118	637	6,587	2,544	2,824	5,644	2,121	82	0
		Total - asigurări sociale obligatorii, mii lei	8,679	0	917	619	671	202	2,086	806	894	1,787	672	26	0
Voucher		Argumentarea economică voucher, mii lei	63,933	0	4,635	5,210	4,235	1,274	15,809	7,462	8,285	13,544	3,393	87	0
		Total - taxa pentru voucher (8 lei/zi), mii lei	63,933	0	4,635	5,210	4,235	1,274	15,809	7,462	8,285	13,544	3,393	87	0